

Občina Radovljica se je odločila za trajnostno in gospodarno pot do družbe brez odpadkov.

Zaveza Zero Waste občine Radovljica

Proces bo dolgoročen, saj gre za spremembo življenjskega sloga in navad vseh, ki v občini živijo, delajo ter jo obiskujejo.

V zavezi Zero Waste smo opredelili cilje, ki bodo doseženi v določenem časovnem obdobju, in ukrepe za njihovo doseganje. Poleg splošnih smo si zadali naslednje merljive cilje:

Cilji	EM	2016	2021	2026
Delež ločeno zbranih odpadkov	%	50	65	70
Količina zbranih odpadkov	kg	335	320	300
Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov	kg	133	112	90
Količina odloženih odpadkov	kg	80	66	60

Z vključenostjo skupnosti do spremembe kulture
Za uspeh Zero Waste načrta na katerikoli ravni je bistveno izobraževanje in sodelovanje skupnosti. Izjemno pomemben del celotnega procesa je komuniciranje tako s prebivalci kot zaposlenimi v podjetju in v primeru prireditve tudi z obiskovalci.

V Evropi živimo na račun naraščajočega ekološkega dolga do ostalega sveta, saj uvažamo skoraj 4-krat več materialov, kot jih izvažamo.

Komunala Radovljica, d.o.o.

Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica

E-naslov: info@komunala-radovljica.si

Informacije za področje ravnanja z odpadki:

Tel.: 04 537 01 31 ali 04 537 01 32

Zbirni center Radovljica

Prenosni telefon: 041 731 488

Delovni čas	
ponedeljek, torek, četrtek, petek	od 8. do 16. ure
sreda	od 8. do 18. ure
sobota	od 8. do 12. ure

Središče ponovne rabe

Prenosni telefon: 040 256 770

E-naslov: stacuna.brvac@t-2.si;

www.facebook.com/stacuna.brvac

www.omamljen.si

Delovni čas	Zbirni kotichek	Štacuna Brvač
ponedeljek, torek, četrtek, petek	od 8. do 16. ure	od 10. do 16. ure
sreda	od 8. do 18. ure	od 12. do 18. ure
sobota	od 8. do 12. ure	od 8. do 12. ure

Oblikovanje: Nataša Artiček; Fotografije: Oto Žan, 123RF

Na poti do družbe brez odpadkov

komunala
radovljica

Proces nastajanja boljše Evrope

Občina Radovljica je sprejela zavezo, da bo sledila konceptu Zero Waste, ki tudi v Sloveniji dobiva vedno več podpornikov. Z viri želimo ravnati trajnostno in gospodarno. Zavedamo se, da so odpadki viri, ki ne končajo na odlagališču, hrana pa ne v smeteh.

Koncept Zero Waste ne pomeni, da kar naenkrat ne ustvarite nič več odpadkov, pač pa ideja teži k recikliranju in predelavi ter ponovni uporabi izdelkov, ki ste jih že uporabili, in tako postopoma opušča odlagališča ter sežig.

Mednarodna Zero Waste zveza koncept definira kot »etičen, ekonomski, učinkovit in vizionarski cilj, ki vodi družbo v spremembo življenjskega sloga in navad ter k posnemanju trajnostno naravnih ciklov, kjer so vsi odpadni materiali surovina za nekoga drugega«.

ZERO WASTE HIERARHIJA

Povprečen Slovenec letno proizvede 451 kilogramov odpadkov, od tega zavrže 73 kilogramov hrane. Marsikdo se ob teh številkah zgrozi, a kljub temu ne spremeni življenjskega sloga.

Zabojniki za ločeno zbiranje niso dovolj za doseganje ciljev Zero Waste.

Ali izdelek res potrebujem? Če ne najdemo prepričljivega odgovora, ga vrnemo na polico.

Pomen, ki ga ponovni uporabi pripisuje vse več občanov, se odraža v vedno bolj številčnejšemu obisku Štacune Brvač.

Največ hrane zavržemo, ker porabe hrane ne načrtujemo.

Ločeno zbiranje

S sistemom ločenega zbiranja se ohranjajo naravni viri in preprečuje odlaganje odpadkov na odlagališčih. Zgolj postavljanje zabojnikov za ločeno zbiranje ni dovolj za doseganje Zero Waste ciljev.

Kroženje materialov in surovin ter zniževanje vplivov odstranjevanja odpadkov na okolje bomo zagotavljali:

- s sistemom ločenega zbiranja prek sistema zbiralnic ločenih frakcij, zbirnega centra, odvoza kosovnih odpadkov in oddaje zbranih ločenih frakcij v predelavo;
- z večjo snovno predelavo vseh vrst odpadkov, ko se zmanjšajo količine odpadkov, namenjene za odstranjevanje;
- s kakovostno ločenimi odpadki, ki so bolj uporabni za predelavo in obdelavo;
- z iskanjem primernejših rešitev namesto sežiganja mešanih komunalnih odpadkov, gum ali blata iz čistilnih naprav.

Zero Waste skupnosti v Evropi dokazujejo, da z ločenim zbiranjem lahko dosežemo od 80 % do 90 % recikliranja.

Preprečevanje nastajanja odpadkov

Osrednji cilj gibanja je preprečevanje nastajanja odpadkov, kar je podlaga odgovornemu potrošništvu.

Odgovorno ravnanje je del naše miselnosti in navad, zato:

- preden kupimo, premislimo, kaj res potrebujemo;
- kupujemo izdelke, ki so kakovostni, narejeni iz ekoloških in/ali recikliranih materialov;
- se izogibajmo nakupu izdelkov za enkratno uporabo;
- če neke stvari ne potrebujemo več, jo podarimo, posodimo ali prodamo;
- si izdelek, ki ga potrebujemo za enkratno uporabo, izposodimo;
- uporabljajmo svojo embalažo in vrečke za večkratno uporabo,
- kupujemo izdelke brez embalaže ali vsaj take, ki so v ekološki embalaži;
- se zavzemajmo za uporabo pralnih pleníc, ne prižigajmo sveč ...

Otrok v prvih 2,5 letih življenja porabi okoli 5.000 pleníc za enkratno uporabo, kar letno predstavlja 874 kilogramov odpadkov, ki na odlagališčih razpadajo med 200 in 500 leti. Poleg manj odpadkov, bolj zdravih ritk in nižjih stroškov, je uporaba pralnih pleníc spodbuda lokalnemu gospodarstvu.

Ponovna uporaba izdelkov

Ponovna uporaba izdelkov ima pomembno vrednost za trajnostni razvoj okolja, obenem pa spodbuja k varovanju okolja s preprečevanjem nastajanja odpadkov.

Učinkovitost, gospodarnost in inovativnost bomo spodbujali:

- s ponovno uporabo izdelkov;
- s ponovno uporabo v nove namene (npr. stare fotografije za umetnost, obleke za vrečke ...);
- s popravili, ki bodo ohranjale vrednost in uporabnost izdelka;
- z obnavljanjem, predelavo in uporabo sestavnih delov;
- z izmenjavami, trgovinami z izdelki ponovne uporabe, garažnimi razprodajami, boljšimi trgi in zbiranjem v dobrodelne namene.

Ozaveščenost, da stvari ponovno uporabljamo, prodajamo, souporabljam ali si jih izmenjujemo, postaja del našega vsakodnevnega ravnanja. V zbirnem centru Radovljica je zaživelo novo središče ponovne rabe, namenjeno sprejemu, obnovi in prodaji rabljenih predmetov.

Zavržena hrana

Podatki kažejo, da na svetu zavržemo približno tretjino vse pridelane hrane. Hrana med ostalimi odpadki zaradi zgoščevanja in razgradnje povzroča toplogredni plin metan.

Dejavnosti za učinkovitejše ravnanje z biološkimi odpadki:

- uporabne zavržke hrane je treba najprej porabiti v prehrani ljudi, zatem kot krmo za živali;
- kompostiranje odpadne hrane in ostankov vzdrževanja zelenic ter vračanje organskih snovi v prst;
- lokalno samooskrbo in kompostiranje bomo tudi v prihodnje spodbujali z vzgojo v učnih biovrtovih;
- ločeno zbiranje na način, ki zagotavlja visok delež predelave in uporabe organskih odpadkov;
- mešanje ločeno zbranih organskih odpadkov in blata iz čistilnih naprav v primeru, da je dokazano, da blato ne bo onesnažilo končnega produkta, ki ga bomo uporabljali pri pridelavi hrane.

Skoraj polovica zavržene hrane je med odpadki pristala zato, ker smo jo kupili več, kot jo potrebujemo. Za gospodinjstva zavržena hrana predstavlja tudi strošek, saj zavržemo za povprečno 250 evrov hrane na leto.